

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет культури і мистецтв

Кафедра хореографії

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

**АНСАМБЛЬ НАРОДНОГО ТАНЦЮ
(МАСОВІ ФОРМИ)**

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності **В6 Перформативні мистецтва**

освітньо-професійної програми **Хореографія**

Силабус вибіркового освітнього компонента «**Ансамбль народного танцю (масові форми)**» підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В6 Перформативні мистецтва, за освітньою програмою Хореографія.

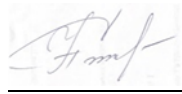
Розробник:

Козачук Олег Дмитрович, заслужений працівник культури України, доцент кафедри хореографії;

Цапак Микола Йосипович, доктор філософії, доцент, завідувач кафедри хореографії.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Косаковська Л. П.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри хореографії

протокол № 6 від 23 січня 2026 р.

Завідувач кафедри: Цапак М.Й.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність В6 Перформативні мистецтва Освітньо-професійна програма Хореографія Бакалавр	Вибірковий освітній компонент
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання -2
		Семестр –4
		Лекції – 10 год
		Практичні (семінарські) –2 0 год.
		Лабораторні – 0 год.
ІНДЗ: немає		Індивідуальні – 0 год
	Самостійна робота – 110 год	
	Консультації – 10 год	
	Форма контролю: залік (4 семестр)	
Мова навчання:		українська

II. Інформація про викладача

Назва дисципліни: ВОК «Ансамбль народного танцю (малі форми)»

Викладач: Козачук Олег Дмитрович, заслужений працівник культури України, доцент кафедри хореографії;

Контактні данні: +380952200508; e-mai: Kozachuk,Oleh@vnu.edu.ua

Викладач: Цап'як Микола Йосипович, доктор філософії, доцент, завідувач кафедри хореографії.

Контактні данні:

Консультації: Очні консультації : за попередньою домовленістю. Вівторок та п'ятниця з 14.00 до 15.00, он-лайн консультації : за попередньою домовленістю в робочі дні з 9.30 до 17.30

Розклад занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти практичних і теоретичних знань щодо організації, постановки та виконання масових форм народно-сценічного танцю в ансамблевому середовищі. У процесі навчання студенти опановують основи колективної хореографічної взаємодії, композиційні принципи побудови масових танцювальних номерів, особливості сценічної культури, стилістику українського та світового народного танцю.

Курс передбачає розвиток виконавської техніки, почуття ритму, просторової орієнтації, синхронності та ансамблевого мислення. Значна увага приділяється методиці роботи з великими групами виконавців, формуванню сценічного образу, роботі над емоційною виразністю та збереженню автентичних рис народної хореографії в сучасному сценічному контексті.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі набувають навичок роботи в ансамблі, створення масових хореографічних композицій, аналізу та інтерпретації танцювального матеріалу, що сприяє їхній професійній підготовці як виконавців і керівників хореографічних колективів.

2. Постреквізити навчальної дисципліни

Результати навчання, сформовані під час опанування дисципліни «Ансамбль народного танцю (малі форми)», є основою для подальшого вивчення таких освітніх компонентів: «Мистецтво балетмейстера», «Постановка та композиція танцю», «Хореографічна практика», «Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю», а також інших дисциплін професійної та практичної підготовки у сфері хореографічного мистецтва.

Набуті здобувачами вміння ансамблевої взаємодії, сценічної виразності, синхронності рухів і колективної відповідальності використовуються під час проходження навчальних і виробничих практик, підготовки концертних

програм, участі у творчих проєктах, конкурсах та сценічних виступах, а також у подальшій професійній діяльності в галузі народної хореографії.

3. Мета і завдання:

Метою дисципліни «Ансамбль народного танцю (масові форми)» є формування у здобувачів освіти професійних виконавських, ансамблевих та постановчих навичок у сфері народно-сценічного танцю, оволодіння принципами організації та виконання масових хореографічних форм, розвиток художнього мислення, сценічної культури та здатності до колективної творчої діяльності.

Основними завданнями дисципліни є:

- ознайомлення з теоретичними засадами ансамблевого виконання народно-сценічного танцю;
- формування навичок синхронного, узгодженого виконання танцювального матеріалу в масових формах;
- розвиток відчуття ритму, музикальності та просторової орієнтації на сцені;
- опанування принципів композиційної побудови масових хореографічних номерів;
- вдосконалення виконавської техніки народного танцю в ансамблевому виконанні;
- розвиток сценічної виразності, артистизму та емоційної переконливості;
- формування навичок колективної взаємодії та відповідальності за спільний художній результат;
- збереження та відтворення стилістичних і образних особливостей народної хореографії в сценічному виконанні;
- підготовка здобувачів освіти до практичної діяльності в складі хореографічних ансамблів та творчих колективів.

4. Результати навчання (Компетентності)

В процесі вивчення освітнього компонента здобувач вищої освіти формує і

демонструє наступні компетентності:

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проєктування художньої реальності в хореографічних образах;
- здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної);
- здатність використовувати і розробляти сучасні інноваційні та освітні технології в галузі культури і мистецтва;
- здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з урахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини;
- здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати.

Soft skills

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;
- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні та розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;
- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно

мислити;

- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

IV. Структура освітнього компонента.

Назва змістовних модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1.						
Тема1. Ансамбль народного танцю як форма колективної творчості. Масові форми в народно-сценічному танці: поняття та особливості. Історія розвитку ансамблевого народного танцю в Україні.	15	2		10	1	20
Тема2. Традиційні народні танці як основа масових композицій. Стилїстика та жанрові різновиди народного танцю. Роль музики у створенні масових танцювальних форм.	15	2	2	20	1	15
Тема3. Симетрія, асиметрія та малюнок танцю в ансамблі. Ритм і темп як засоби організації масового руху.	35	2	3	20	2	20
Тема4. Основи побудови						

масових танцювальних композицій. Народно-характерні рухи в масових формах. Використання хороводних форм у сценічному танці.	35	1	5	20	2	15
Тема5. Методика розучування масових танцювальних номерів. Робота над образністю та характером у масових сценах. Адаптація народного танцю до сценічних умов.	25	1	5	20	2	15
Тема6. Сценічна інтерпретація фольклорного матеріалу. Поєднання традиційних і сучасних засобів виразності. Народний танець у фестивальних і конкурсних програмах. Роль костюма й реквізиту в масових формах народного танцю.	25	2	5	20	2	15
Разом за модулем 1	150	10	20	110	10	100
Види підсумкових робіт: поточний, підсумковий						Бал
Модульна контрольна робота; немає						
Форма підсумкового контролю: залік						100

Методи контролю: ДС – дискусія, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, Р – реферат

Методи навчання

Традиційні (за джерелом знань): **словесні:** РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда, І – інструктаж, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами);

наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження,;

практичні: ВПР – вправи, завдання (РВПР – репродуктивні, ТЗД – творчі);

за характером пізнавальної діяльності студентів: ПП – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі.

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, АЕ – аналітичне есе, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

Форми оцінювання: усна (У), практична (П).

5. Завдання для самостійного опрацювання

Теми
Тема 1. Роль ансамблю в збереженні та популяризації народного танцю
Тема 2. Витоки українських масових народних танців
Тема 3. Хоровод як основа масових танцювальних форм
Тема 4. Регіональні особливості масових танців України
Тема 5. Народньо-характерна лексика в ансамблевому виконанні
Тема 6. Образність і драматургія в масових танцювальних сценах
Тема 7. Сценічна адаптація фольклорного танцю
Тема 8. Аналіз масової танцювальної композиції (на прикладі відомого ансамблю)
Тема 9. Значення ансамблевої дисципліни у виконавській практиці
Тема 10. Масові форми в народно-сценічних виставах

V. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти.

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття за допомогою дистанційної платформи. Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активований акаунт університетської пошти на Офіс365. Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування сторінки кафедри, перегляд новин на Телеграм-каналі. Усі письмові запитання до викладача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або особисту електронну пошту викладача. У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачем з приводу проведення занять та консультацій.

Політика щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.

З учасниками освітнього процесу проводиться просвітницька робота з питань охорони праці, пожежної, техногенної і радіаційної безпеки, санітарної гігієни, цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях. Здобувачі інформуються про місця розташування захисних споруд цивільного захисту, призначений для їх укриття на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, порядок поведінки в них, а також шляхи захисту себе та свого оточення при різноманітних надзвичайних ситуаціях природного, техногенного, соціально-політичного та воєнного характеру. Викладання дисципліни відбувається з дотриманням правил санітарно-епідеміологічного благополуччя, охорони

здоров'я, електробезпеки та пожежної безпеки.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Здобувачі інформуються про засоби контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання, і щодо наслідків їх порушення. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація, обман), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Списування під час виконання тестових завдань, під час контрольних робіт, складання заліку заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Для письмової доповіді допускається не більше 20% текстових запозичень. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Політика неформального навчання.

Участь у роботі наукової конференції – 10 балів (за отримане призове місце – 15 балів). Участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді -20 балів (за отримане призове місце – 30 балів). Наукова публікація: тези – 10 балів, стаття – 20 балів.

VI. Підсумковий контроль

Підсумкова семестрова оцінка з вибіркового освітнього компонента де формою контролю є залік, виставляється за результатами поточного балу набраного здобувачем під час проходження курсу. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність із дисципліни, становить 100 балів. У випадку, якщо здобув набрав менше ніж 60 балів, він складає залік.

Ліквідація академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100 балів. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету. За умови отримання незадовільної оцінки під час ліквідації заборгованості комісії здобувачу освіти пропонується повторне вивчення освітнього компонента, або він відраховується з Університету.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Гутник І. До проблеми стилізації народного танцю. Збірник наукових праць «Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури». К.: НАКККіМ, 2009. № 22. С. 251–257.
2. Головей В., Цап'як М. Комунікативна природа танцю: семіотичний аспект. *Fine Arts and Cultural Studies*. 2024. № 2. С. 121–128
3. Голдрич О. С. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. Львів. : Сполом, 2006. 172 с.
4. Зубатов С. Л. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 376 с.
5. Повалій Т. Теорія та методика викладання українського народного танцю: навчальний посібник. Суми, 2015. 250 с.
6. Пісклова І. Особливості обробки танцювального фольклору (на прикладі сучасних постановок). *Народна творчість та етнологія*, 2015. № 5. С. 64–70.
7. Кривохижа А. Гармонія танцю: навчально-методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера» для хореографічних відділень педагогічних університетів. Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. Винниченка, 2006. 100 с.
8. Литвиненко В. А. Зразки народної хореографії: підручник. Київ : Альтерпрес, 2008. 468 с.
9. Шаріков Д. Стилiстичні різновиди народного танцю а світі. *Вісник Львівського університету. Серія мист-во*. 2014. Вип. 14. С. 110–119
10. Шевченко В. Т. Мистецтво балетмейстера в народно-сценічній хореографії: навчально-методичний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв України. Київ: ДАКККіМ, 2006. 184 с

Додаткова література

1. Герасимчук Р. П. Народні танці українців Карпат. Гуцульські танці : монографія. Львів : Інститут народознавства НАНУ, 2008. 608 с.
2. Герасимчук Р. П. Народні танці українців Карпат. Бойківські і лемківські танці. Львів : Інститут народознавства НАНУ, 2008. 320 с.

3. Литвиненко В. А. Становлення танцювального драматичного художнього образу у творчій роботі Павла Вірського. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури 2014. Вип. 32. С. 254–260.